

Par raskošnih srebrnih svećnjaka

Visina: 32 cm

Materijal: srebro

Period: 1867 - 1872

Poreklo: Beč (Austroougarska monarhija)

Par izuzetno raskošnih svećnjaka od srebra, sa raznovrsnim dekorativnim motivima, nastao je u bečkoj radionici u drugoj polovini 19. veka. Svaki svećnjak ima četvorostranu bazu na čijim se uglovima nalaze glave lavova razjapljenih čeljusti, izrađene u reljefu sa mnoštvom graviranih detalja. Na svaku glavu lava nadovezuje se razrađeno modelovana stopa u obliku više spiralnih zavijutaka. Svaka od četiri strane baze svećnjaka dekorisana je ovalnim medaljonom unutar raskošnog okvira sa folijažnim motivima i grančicama lovora. Na donjoj prednjoj strani baze oba svećnjaka izgravirani su inicijali nekadašnjih vlasnika, ukazujući da su ovi predmeti pored materijalne imali i ličnu – sentimentalnu vrednost. Telo svećnjaka je u obliku vitkog balustera, sa elegantnim spojem ravnih površina bez dekoracije i dekorativnih motiva u plitkom reljefu, među kojima su lišće akantusa i palmete. Donji deo čašice za sveću dekorisan je zaobljenim žljebovima, a njeno telo tankim razlistalim grančicama u plitkom reljefu.

Svećnjaci su ispunjeni gipsom. To je bila uobičajena praksa prilikom izrade svećnjaka od srebra, jer se na taj način postizala njihova stabilnost, što je bilo od izuzetne važnosti kod predmeta ovog tipa. Treba imati na umu da je u prošlosti, kada je glavni izvor veštačkog osvetljenja bio upaljena sveća, postojao i mnogo veći rizik da plamen sveće izazove požar, tako da se pri izradi svećnjaka uvek vodilo računa o njihovoj solidnosti i stabilnosti.

Žigovi za srebro na svećnjacima nalaze blizu donje ivice predmeta, unutar dekorativne kompozicije sa glavama lavova. To su dva različita žiga na levoj i desnoj stopi. Jedan se odnosi na mesto izrade i finoću srebra, a drugi na majstora. Žig u vidu glave rimske boginje Dijane, prikazane iz profila i ovenačne vencem od lovorovog lišća, unutar okvira u obliku deteline sa pet listova, jeste žig za austroougarsko srebro, finoće 800.*

Žig na svećnjacima u vidu inicijala **SK**, verovatno s odonosi na majstora za izradu predmeta od srebra po imenu *Simon Friedrich Kessler*, koji je bio aktivan u Beču između 1862. i 1880. godine. Sudeći po popisu bečkih majstora za izradu predmeta od srebra on je nastavio porodični posao svojih roditelja.

**Habsburška monarhija uvela je državni sistem za obavezno označavanje predmeta od srebra 1691. godine. Političke promene u strukturi i nazivima carstva bile su praćene i promenom izgleda žigova za srebro. Tako je žig u obliku glave Dijane uveden 1876. godine, kada je umesto Austrijskog carstva bila proglašena Dvojna monarhija Austrougarska. Glava Dijane na ovom žigu postavljena je unutar okvira, koji može biti u jednoj četiri standardne forme, pri čemu određena forma okvira ukazuje na finoću srebra. Žig sa glavom Dijane postojao je u dve varijante sa minimalnom međusobnom razlikom. Prva varijanta, kojom su označeni i naši svećnjaci, bila je u upotrebi od 1867. do 1872. godine, dok je druga varijanta počevši od 1872. ostala u upotrebi i par godina nakon propasti Austrougarske u Prvom svetkom ratu, zaključno sa 1922. godinom.*

Za „Antique Art“

Melisa Niketić

Akademija za umetnost i restauraciju

Pallazzo Spinnelli, Firenca, Italija

(Odsek restauracija nameštaja i procena antikviteta)